

De Drempeltest (Boom LVS Leerpotentie 7-8) en het schooladvies

De Drempeltest kan worden ingezet als een aanvullend objectief gegeven dat de school kan gebruiken om het schooladvies te bepalen. In dit paper wordt de vernieuwde systematiek van de Drempeltest voor het bepalen van het schooladvies uiteengezet. Voor deze systematiek sluiten we aan bij de indeling in schoolsoorten die het ministerie van OCW heeft voorgeschreven voor de eindtoetsen en de recente trend van onder andere de PO-raad om 'kansrijk' te adviseren.

De *Drempeltest* (Teije de Vos, 2009, 2014) is een test om de intelligentie (oftewel 'de aanleg') van leerlingen in groep 7 en groep 8 van het basisonderwijs te bepalen. Met deze test kan de intelligentie van een leerling worden bepaald. Een belangrijke toepassing van de *Drempeltest* is dat de test wordt gebruikt als extra gegeven voor het bepalen van het schooladvies.

De *Drempeltest* is in 2009 verschenen en werd in 2010 door de COTAN goedgekeurd. Onlangs is een nieuwe versie van de *Drempeltest* verschenen onder de naam *Boom LVS Leerpotentie 7-8* (Teije de Vos, 2021). Deze nieuwe uitgave geeft ook aanleiding om het normeringssysteem van de *Drempeltest* tegen het licht te houden.

Verschuivingen in de gegeven schooladviezen

De *Drempeltest* is in 2009 verschenen. Inmiddels hebben zich een aantal belangrijke verschuivingen voorgedaan in het voortgezet onderwijs. We noemen de twee belangrijkste verschuivingen.

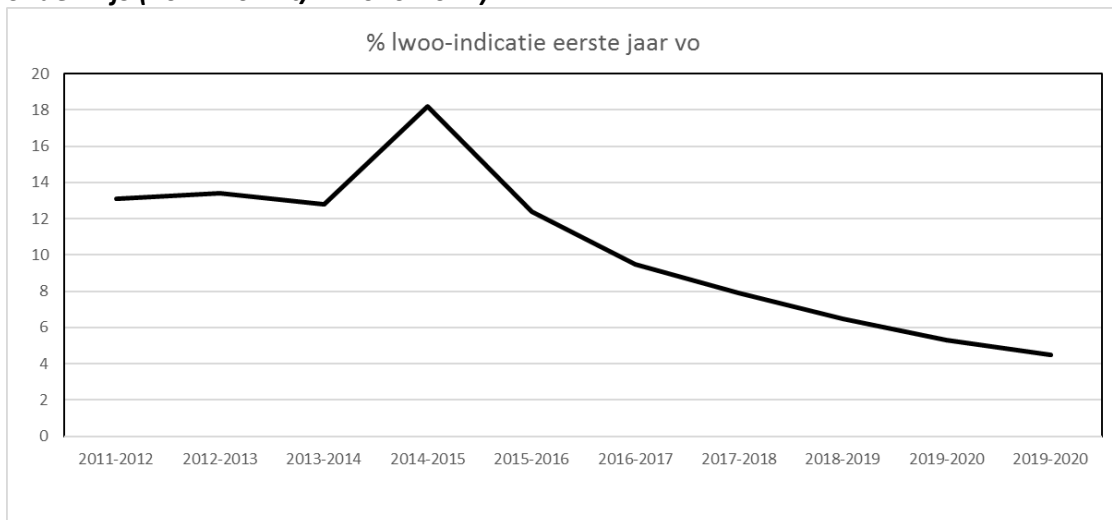
Wijziging indicatiestelling lwoo

Sinds 1 januari 2016 vallen leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs (pro) onder de verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor alle vormen van onderwijsondersteuning die leerlingen nodig hebben in het voortgezet onderwijs, bij de samenwerkingsverbanden is komen te liggen. De samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor de toewijzing van lwoo en pro. Voorlopig hanteren zij daarbij de landelijke criteria en de lijst van screenings- en testinstrumenten die het ministerie van OCW jaarlijks vaststelt, maar de samenwerkingsverbanden zijn niet langer verplicht deze criteria te volgen. De grootste veranderingen in de toewijzingsprocedure doen zich voor in samenwerkingsverbanden die niet meer werken met aanwijzingen lwoo. Bij deze benadering krijgen met name de vso-scholen de taak om te bepalen welke leerlingen bijzondere ondersteuning nodig hebben en in welke vorm.

De consequentie van dit beleid is dat het aantal leerlingen met een lwoo-indicatie sinds de wijziging van het beleid sterk is gedaald¹. Terwijl in het schooljaar 2011-2012 zo'n 13% van de leerlingen een lwoo-indicatie kreeg in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs, daalde dit percentage tot zo'n 4,5% van de leerlingen in 2020-2021.

¹. Percentages zijn gebaseerd op de gegevens van DUO: https://www.duo.nl/open_onderwijsdata.

Grafiek 1. Percentage leerlingen met lwoo-indicatie in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs (2011-2012 t/m 2020-2021)

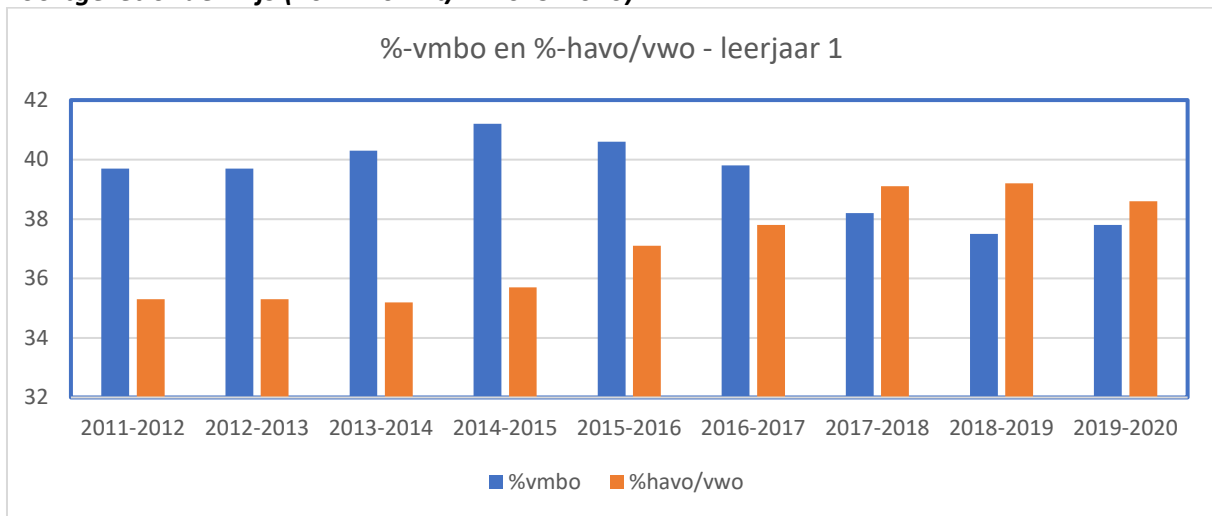

Een complicatie hierbij is dat lwoo geen onderwijssoort is, maar wordt geïndiceerd. Wanneer we uit zouden gaan van het percentage leerlingen dat een lwoo-indicatie krijgt, zou dit een vertekening geven. Dit percentage is geen weerspiegeling van de populatie, omdat het de leerlingen die op indirecte wijze leerondersteuning krijgen, buiten beeld laat (omdat de samenwerkingsverbanden voor de variant kiezen waarbij de beslissing van de ondersteuning van de leerlingen bij de vo-scholen liggen, en deze niet meer wordt geïndiceerd voorafgaand aan het moment dat een leerling naar een vo-school gaat). Vanwege deze redenen nemen we lwoo niet langer op in het schooladvies dat door de *Drempeltest* wordt gegeven. De *Drempeltest* kan natuurlijk gewoon blijven worden ingezet voor de bepaling van een lwoo-indicatie. Daarvoor is immers het IQ van een leerling leidend. En wanneer deze wordt opgevraagd, geeft de *Drempeltest* op het leerlingrapport ook het IQ van een leerling.

[Verschuiving schooladvies van het vmbo naar het havo/vwo](#)

De afgelopen jaren is er sprake van een verschuiving van de schooladviezen van vmbo naar havo/vwo. In grafiek 2 staan de percentages leerlingen voor ieder schooljaar weergegeven die naar het vmbo dan wel naar havo/vwo zijn doorgestroomd. De leerlingen die naar een brede brugklas (vmbo/havo en vmbo/havo/vwo) zijn doorgestroomd, zijn daarbij niet meegenomen.

Grafiek 2. Percentage leerlingen in vmbo of havo/vwo in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs (2011-2012 t/m 2019-2020)

We zien in de grafiek dat er sprake is van een duidelijke opwaartse trend van het percentage leerlingen dat naar het havo, het vwo of naar de brugklas havo/vwo gaat. Daarentegen daalt het percentage leerlingen dat van het basisonderwijs doorstroomt naar het vmbo. Dit is een trend die allang speelt. In het schooljaar 2017-2018 gingen voor het eerst meer leerlingen naar het havo dan naar het vmbo. Het percentage leerlingen dat naar een brede brugklas gaat ('vmbo/havo/vwo') of naar een brugklas vmbo/havo is over deze jaren redelijk stabiel gebleven.

Naar een nieuw adviesladder

Door deze twee verschuivingen in de afgelopen jaren voldoet de systematiek van de elfpuntnormering van de *Drempeltest* niet meer. We trekken uit de bovenstaande verschuivingen de volgende conclusies.

1. We nemen de lwoo-indicatie niet meer op in de adviescategorieën. Dit 'schooladvies' heeft altijd een oneigenlijke status gehad. De lwoo-indicatie vindt ten slotte plaats, evenals de verwijzing naar het praktijkonderwijs, op basis van IQ van een leerling. Maar doordat de regeling van de lwoo-indicatie sterk is gewijzigd, kunnen we deze ook niet meer baseren op de landelijke verdeling van leerlingen in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs.
2. Volgens de systematiek van de elfpuntnormering van de *Drempeltest* gaat 60% van de leerlingen naar het vmbo en 40% van de leerlingen naar het havo/vwo. Deze verdeling is te conservatief en moet worden aangepast.

in 2014 ging de *Wet Eindtoetsing PO*² en het bijbehorende *Toetsbesluit PO*³ van kracht. Daarmee werden basisscholen verplicht een eindtoets in het laatste schooljaar van het basisonderwijs af te nemen. Scholen kregen daarin wel de vrije keuze.

Omdat sindsdien meerdere eindtoetsen beschikbaar zijn gekomen, heeft OCW de adviescategorieën van alle eindtoetsen voorgeschreven.⁴ Daarmee is een standaardisatie van het schooladvies ingevoerd. De basisschool kan een schooladvies voor 1 schooltype (enkelvoudig) of voor 2 schooltypes (meervoudig) geven, bijvoorbeeld een (enkelvoudig) havo-advies of een (meervoudig) vmbo-gl-tl/havo-advies. De adviescategorieën van de eindtoetsen zijn echter steeds dezelfde. Deze bestaat uit zes categorieën (zie Tabel 1).

Tabel 1. Verdeling adviescategorie

Adviescategorie
pro/vmbo bb
vmbo bb/vmbo kb
vmbo kb/vmbo gl-tl
vmbo gl-tl/havo
havo/vwo
vwo

Het betreft steeds een meervoudig advies, met uitzondering van het vwo-advies. Het ligt voor de hand dat de *Drempeltest* dezelfde adviescategorieën hanteert als de eindtoetsen. We willen echter wel een differentiatie kunnen aanbrengen; wanneer een leerling volgens de totaalscore op de toets in de adviescategorie vmbo gl-tl/havo valt, ligt dan volgens deze score eerder een vmbo gl-tl-advies voor de hand of eerder een havo-advies?

Om daarvoor een indicatie te geven, hebben we iedere adviescategorie ingedeeld in vijf categorieën. Om deze categorieën te labelen, maken we gebruik van de cijfermethodiek. Daarbij zijn ‘onvoldoendes’ uitgesloten, omdat de leerling immers in de betreffende categorie is ingedeeld (zie Tabel 2).

Tabel 2. Indeling rangschikking

Rangschikking
1. Laag gemiddeld (<= 20%)
2. Gemiddeld (21%-40%)
3. Gemiddeld (41%-60%)
4. Hoog gemiddeld (61%-80%)
5. Hoog gemiddeld (=> 81%)

² ‘De Wet centrale eindtoetsing en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs’ ofwel ‘De wet van 11 december 2013 tot wijziging van onder meer de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet College voor examens in verband met de invoering van een centrale eindtoets, de invoering van een leerling- en onderwijsvolgsysteem en invoering van bekostigingsvoorschriften voor minimumleerresultaten voor speciale scholen voor basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (centrale eindtoets en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs)’.

³ Het ‘Besluit van 3 juni 2014, houdende regels over de centrale eindtoets of andere eindtoetsen in het primair onderwijs, over een leerling- en onderwijsvolgsysteem in het primair onderwijs en over toelating van leerlingen tot het voortgezet onderwijs’.

⁴ Cf. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schooladvies-en-eindtoets-basisschool/vraag-en-antwoord/adviezen-in-groep-8>.

We hebben dus voor een indeling van vijf categorieën gekozen, waarbij de categorie 3 voor de gemiddelde categorie staat.

Bepaling van de verdeling van schooladviezen

Nu we de systematiek van de schooladviezen hebben bepaald, dienen we alleen nog de verdeling te bepalen. Daarvoor kijken we naar de recente gegevens betreffende de verdeling van de onderwijssoort in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs⁵. In dat leerjaar gaan veel leerlingen naar een brugklas. Daarom kijken we ook naar de verdeling van de onderwijssoort in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs.

Niet alle onderwijssoorten in het eerste en het derde leerjaar komen overeen met de zes adviescategorieën. Bijvoorbeeld de brede brugklas 'vmbo/havo/vwo' is niet een aparte adviescategorie, terwijl in 2019-2020 ruim 9% van de leerlingen in het eerste leerjaar van het vo in een dergelijke brugklas onderwijs kreeg. Deze onderwijssoorten zijn evenredig over de adviescategorieën verdeeld.

Tabel 3. Verdeling onderwijssoort en adviescategorie leerjaar 1 VO 2019-2020

Onderwijssoort	%	Adviescategorie	%
Praktijkonderwijs	3,6	pro/vmbo bb	9,5
		vmbo bb/vmbo kb	13,8
vmbo-bb	5,4	vmbo kb/vmbo gl-tl	11,3
vmbo-bb/vmbo-kb	5,1	vmbo gl-tl/havo	25,5
vmbo-kb	5,7	havo/vwo	23,5
vmbo-gm	1,5	vwo	16,4
vmbo-gm/vmbo-tl	6,1		
vmbo-tl	4,5		
vmbo-alg	9,4		
vmbo totaal	37,7		
vmbo/havo	10,1		
vmbo/havo/vwo	9,4		
vmbo/havo/vwo totaal	19,6		
havo	5,5		
havo/vwo	18,8		
vwo	14,4		
havo/vwo totaal	38,6		
overig	0,5		
Totaal	100		100

⁵. We maken gebruik van de gegevens van het schooljaar 2019/2020. Deze gegevens zijn weliswaar niet de meest recente gegevens, maar omdat ze betrekking hebben op het 'pre-coronajaar', beschouwen we deze als de meest objectieve.

Tabel 4. Verdeling onderwijssoort en adviescategorie leerjaar 3 VO 2019-2020

Onderwijssoort	%	Adviescategorie
Praktijkonderwijs	2,7	pro/vmbo bb
vmbo bb	9,0	vmbo bb/vmbo kb
vmbo kb	14,7	vmbo kb/vmbo gl-tl
vmbo gl	8,1	vmbo gl-tl/havo
vmbo tl	19,7	havo/vwo
havo	23,1	vwo
vwo	22,8	
Totaal	100	

Wanneer we de verdeling in het derde leerjaar vergelijken met het eerste leerjaar, zien we dat zo'n 51,5% in het vmbo de opleiding vervolgt, terwijl iets minder dan de helft van de leerlingen (45,9%) in het havo of het vwo terechtkomt. Het lijkt erop dat vanuit de brede brugklas relatief meer leerlingen naar het vmbo doorstromen, al zijn de verschillen niet groot. Tabel 4 heeft uiteraard betrekking op de leerlingen die in het leerjaar 2017-2018 zijn ingestroomd en niet in het leerjaar 2019-2020.

Omdat we de adviescategorieën willen kunnen differentiëren, is een afronding in kwintielen noodzakelijk. Dit lijkt gepaard te gaan met een verlies aan precisie, maar dat is ook gerechtvaardigd. We willen namelijk een 'robuuste' adviesladder opstellen, die een aantal jaren kan meegaan. Het is ook niet nodig om deze adviesladder ieder jaar bijstellen bij een verschuiving van enkele procenten van het ene schooladvies naar het andere schooladvies. Het gaat immers om het bredere beeld over een aantal jaren en niet om het op de voet volgen van kleine fluctuaties, die vaak geen structurele oorzaak hebben. Bovendien willen we niet trappen in de valkuil van de schijnprecisie. Het gaat uiteindelijk om het geven van een zo redelijk mogelijk schooladvies, waarbij de school naast toets- en testgegevens van allerlei gegevens en argumenten gebruikmaakt. De *Drempeltest* kan daaraan een zeer nuttige bijdrage leveren, maar het is slechts één van de indicatoren die het schooladvies bepalen.

Op basis hiervan lijkt de voorgestelde indeling in Tabel 5 een redelijke afweging. Daarbij gaan we ervan uit dat 40% een vmbo-advies (incl. pro) krijgt, 20% een vmbo gl-tl/havo-advies en 40% een havo/vwo-advies. Wanneer de verdeling in kwintielen vergelijken met de verdeling van leerjaar 1, zien we dat met name de categorie van vmbo kb/vmbo gl-tl relatief hoog wordt afgerond. Omdat een relatief hoog percentage daar in het derde leerjaar van het vo uiteindelijk terechtkomt, is deze keuze verdedigbaar. In de Bijlage staat een overzicht met de precieze indeling van het schooladvies en de bijhorende percentielscore.

Tabel 5. Verdeling adviescategorie

Adviescategorie	Leerjaar 1 (%)	Afgerond in kwintielen
pro/vmbo bb	9,5	10
vmbo bb/vmbo kb	13,8	15
vmbo kb/vmbo gl-tl	11,3	15
vmbo gl-tl/havo	25,5	20
havo/vwo	23,5	25
vwo	16,4	15
Totaal	100	100

Tot slot vergelijken we de nieuwe indeling van de adviescategorieën met de elfpuntsnormering van de *Drempeltest* uit 2009. Dan wordt duidelijk waar precies de verschuivingen liggen. Uit Tabel 6 wordt duidelijk dat met name de middencategorie (4) groter is geworden. Deze categorie is niet alleen groter geworden, zij is ook verbonden met een hoger schooladvies: van vmbo-tl naar vmbo gl-tl/havo.

Tabel 6. Verdeling adviescategorie

Adviescategorie 2009	Kwintiel	Adviescategorie 2021	Kwintiel
pro	5	pro/vmbo bb	10
vmbo bb (incl lwoo)	15	vmbo bb/vmbo kb	15
vmbo gl	10	vmbo kb/vmbo gl-tl	15
vmbo tl	10	vmbo gl-tl/havo	20
havo	25	havo/vwo	25
vwo	15	vwo	15
Totaal	100		100

In de regel geeft de *Drempeltest* een meervoudig advies. Wanneer men de voorkeur heeft tot het geven van een eenvoudig advies, kan men zich verlaten op de indicatie die bij het meervoudig advies tussen haakjes in het rapport wordt aangegeven. Wanneer de indicatie (1) of (2) is, lijkt het laagste schooladvies voor de hand te liggen, terwijl wanneer de indicatie (4) of (5) is, eerder het hoogste schooladvies voor de hand ligt. Daarmee wordt aangegeven welk schooladvies qua aanleg van het kind maximaal mogelijk is.

Bespreking van een Individueel Profiel

Nu we de systematiek van de schooladviezen hebben bepaald, geven we op de volgende pagina's een illustratie van het nieuwe rapport van de *Drempeltest*: het Individueel Profiel.

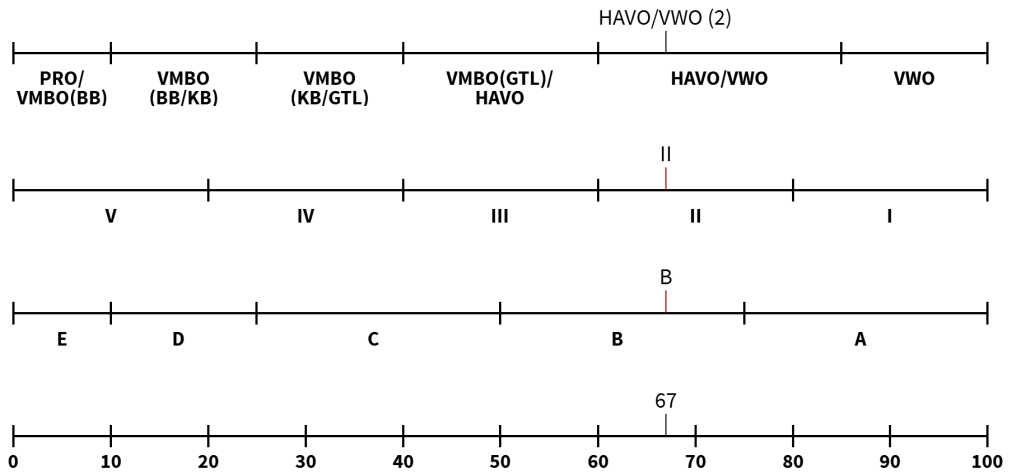

INDIVIDUEEL PROFIEL

Leerlinggegevens

Leerling	Tibbe van der Boom	School	BOOMSCHOOL	Totaalscore (percentiel)	67
Leerlingnummer	08	Plaats	AMSTERDAM		
Geslacht	jongen	Groep	8		
Leeftijd	11;9	Groepsnaam	Groep 8		
Geboortedatum	02.03.2008				
Afnamedatum	03.12.2019				

Onderwijstype

Kennis en aanleg

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Verbaal										
Woordenschat (WS)	[Shaded]									
Zinsbouw (ZB)	[Shaded]									
Logisch redeneren met woorden (LW)	[Shaded]									
Soortbegrip (SB)	[Shaded]									
Nonverbaal										
Ruimtelijk 2 Dimensionaal (2D)	[Shaded]									
Ruimtelijk 3 Dimensionaal (3D)	[Shaded]									
Rekenkundig redeneervermogen (RR)	[Shaded]									
Logisch redeneren met figuren (LF)	[Shaded]									

Gedragsskenmerken

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gedragsskenmerken										
Leermotivatie (LM)	[Shaded]									
Zelfvertrouwen (ZV)	[Shaded]									
Doorzettingsvermogen (DV)	[Shaded]									
Sociale wenselijkheid (SW)	[Shaded]									
	Laag			Gemiddeld				Hoog		

Het betreft de fictieve leerling Tibbe van der Boom. Bij Tibbe is begin december de *Drempeltest* afgenomen. Bij de school was er twijfel tussen een havo- en een vwo-advies. Met een Totaalscore van 67 blijkt hij ook in de categorie havo/vwo te vallen. Binnen deze categorie valt Tibbe met een indicatie (2) tot de Laag gemiddelde leerlingen. Dat toont de grafiek van Onderwijstype op het Individueel Profiel: de verticale streep representeert de score van Tibbe. Deze staat aan de uiterste kant van het advies. Achter de adviescategorie staat tussen haakjes de indicatie. Met een indicatie (5) is de score van Tibbe Hoog gemiddeld (zie ook de tabel in de Bijlage).

De normscores van de subtests van de *Drempeltest* zijn weergegeven in decielen, oftewel in 10 gelijke vakjes. Deze normscores kunnen we makkelijk relateren aan de Totaalscore. Bij een Totaalscore van 67 verwachten we een decielscore van 7.

We zien dat Tibbe verbaal veel sterker is dan non-verbaal. Als we het schooladvies alleen op de verbale subtests zouden baseren, zou Tibbe wel naar het vwo kunnen. Maar het wiskundig inzicht van Tibbe is zwak. Tibbe blijkt ook een lage leermotivatie te hebben. Als we naar het scorepatroon kijken, lijkt een havo-advies dus op zijn plaats.

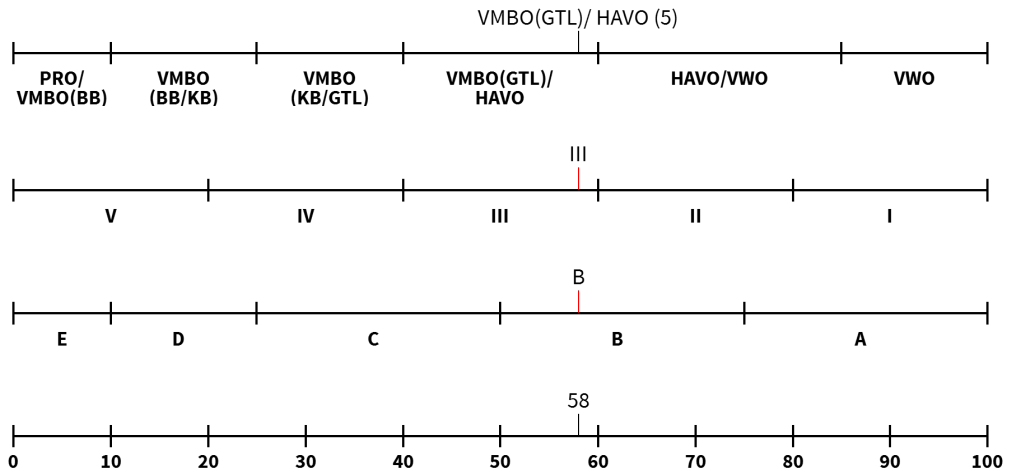

INDIVIDUEEL PROFIEL

Leerlinggegevens

Leerling	Omer Boom	School	BOOMSCHOOL	Totaalscore (percentiel)	58
Leerlingnummer	06	Plaats	AMSTERDAM		
Geslacht	jongen	Groep	8		
Leeftijd	11;5	Groepsnaam	Groep 8		
Geboortedatum	03.07.2008				
Afnamedatum	03.12.2019				

Onderwijstype

Kennis en aanleg

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Verbaal										
Woordenschat (WS)										
Zinsbouw (ZB)										
Logisch redeneren met woorden (LW)										
Soortbegrip (SB)										
Nonverbaal										
Ruimtelijk 2 Dimensionaal (2D)										
Ruimtelijk 3 Dimensionaal (3D)										
Rekenkundig redeneervermogen (RR)										
Logisch redeneren met figuren (LF)										

Gedragsskenmerken

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gedragsskenmerken										
Leermotivatie (LM)										
Zelfvertrouwen (ZV)										
Doorzettingsvermogen (DV)										
Sociale wenselijkheid (SW)										
	Laag			Gemiddeld				Hoog		

In de groep van Tibbe heeft ook Omer Boom de *Drempeltest* gemaakt. De Totalscore van Omer is 58. Hij is dus een gemiddelde leerling. Met deze score valt hij in de adviescategorie 'vmbo gl-tl/havo'. Hij heeft een indicatie (5). Daarmee is Omer binnen deze categorie een bovengemiddelde leerling. Dit betekent dat een schooladvies havo eerder voor de hand ligt dan een schooladvies vmbo gl-tl. Wanneer we naar het scorepatroon van Omer kijken, zien we dat hij duidelijk veel hoger scoort op de non-verbale subtests dan op de verbale subtests. Afgaande op zijn scores op de non-verbale subtests zou Omer waarschijnlijk het vwo-niveau aankunnen. Zijn scores op de verbale subtests liggen niet op dit niveau. Waarschijnlijk speelt de Turkse achtergrond van Omer hierin een rol. Echter, de *Leermotivatietest* (in 2021 opnieuw uitgebracht als *Boom LVS Leermotivatie 6-7-8*) laat zien dat Omer wel zeer gemotiveerd is en ook een hoog doorzettingsvermogen heeft. De hoge sociale wenselijkheid van Omer plaatst wel vraagtekens bij deze scores; wordt de hoge leermotivatie van Omer niet vooral bepaald doordat anderen dat van hem verwachten, en gaat het veel minder om een intrinsieke leermotivatie? De beantwoording van deze vraag zal ook een rol spelen in de keuze tussen een schooladvies vmbo gl-tl of een schooladvies havo.

Tot Slot

De *Drempeltest* en de nieuwe versie van deze test, *Boom LVS Leerpotentie 7-8*, geeft een indicatie van het niveau dat een leerling wat betreft zijn intelligentie aankan. Maar het behoeft geen nadere uitleg dat het schooladvies niet louter aan de hand van de intelligentie van een leerling kan worden bepaald. Voor het schoolsucces spelen ook allerlei andere factoren een rol, zoals de persoonlijkheid van een kind, zijn of haar leermotivatie en de verwachte stimulering van huis uit. De bepaling van het schooladvies is immers een afgewogen proces. De testafname van een intelligentietest zoals de *Drempeltest* kan daarbij een belangrijk aanvullend gegeven zijn, omdat het op een andere manier het toekomstige schoolsucces van een leerling bepaalt dan de toetsen van de schoolse vaardigheid, zoals de LVS-toetsen en de eindtoetsen. Daardoor kan een uitslag van de *Drempeltest* (of straks *Boom LVS Leerpotentie 7-8*) een leerkracht soms aangenaam verrassen: een leerling lijkt een veel hoger niveau aan te kunnen dan die leerling over het algemeen op school laat zien. De vervolgvraag is dan waarom dat niet gebeurt, en daar kunnen uiteraard vele redenen voor zijn. Zo is het resultaat op een intelligentietest een gegeven dat zoals alle andere toets- en testgegevens niet op zichzelf moet worden genomen, maar op zijn waarde gewogen moet worden door de leerkracht in zijn of haar afwegingen om tot een evenwichtig schooladvies te komen.

Bijlage

Percentiel Boom LVS en bijbehorende adviescategorie met indicatie

Adviescategorie	Percentiel	Indicatie	Label
pro/vmbo bb	1-2	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
pro/vmbo bb	3-4	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
pro/vmbo bb	5-6	3	Gemiddeld (41%-60%)
pro/vmbo bb	7-8	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
pro/vmbo bb	9-10	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)
vmbo bb/vmbo kb	11-13	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
vmbo bb/vmbo kb	14-16	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
vmbo bb/vmbo kb	17-19	3	Gemiddeld (41%-60%)
vmbo bb/vmbo kb	20-22	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
vmbo bb/vmbo kb	23-25	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)
vmbo kb/vmbo gl-tl	26-28	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
vmbo kb/vmbo gl-tl	29-31	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
vmbo kb/vmbo gl-tl	32-34	3	Gemiddeld (41%-60%)
vmbo kb/vmbo gl-tl	35-37	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
vmbo kb/vmbo gl-tl	38-40	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)
vmbo gl-tl/havo	41-44	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
vmbo gl-tl/havo	45-48	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
vmbo gl-tl/havo	49-52	3	Gemiddeld (41%-60%)
vmbo gl-tl/havo	53-56	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
vmbo gl-tl/havo	57-60	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)
havo/vwo	61-65	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
havo/vwo	66-70	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
havo/vwo	71-75	3	Gemiddeld (41%-60%)
havo/vwo	76-80	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
havo/vwo	81-85	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)
vwo	86-88	1	Laag gemiddeld (<= 20%)
vwo	89-91	2	Laag gemiddeld (21%-40%)
vwo	92-94	3	Gemiddeld (41%-60%)
vwo	95-97	4	Hoog gemiddeld (61%-80%)
vwo	98-100	5	Hoog gemiddeld (=> 81%)